

ናተይ ጥራሕ ተቆበሉ፡ ካብ ውድቀቱ ዘይመሃር ክፋእ ሕማም ገለ ኤርትራውያን ፖለቲከኛታት፡-

ዝሰርሕ ሰብ ይዕንቀፍ ይጋገዩ። ተመራመርቲ፡ ሰባት ስለ ዝኾኑ ይጋገዩዮም። መራሕቲ ሃይማኖት ጉድለት ይፍጽሙዮም። ፖለቲከኛታት እንተስ ደርባዊ ፖለቲካዊ ባህሪኦም ኣገዲድዎም ስሱዓት በሓቲ ኮይኖም ወይ ድማ ፖለቲካዊ ንቕሓትን ብቕዓትን ሓጺርዎም፡ ካብ መስመር ሓቂ ወጻኢ ክኹብልሉ ክሃሉ ይረኣዩ ዮምወዘተ። እዚ ጎደሎ ኣልቦ ምሉእ ዝበሃል ፍልጠት ኮነ ጉልበት ዝወነነ ሰብ ከምዘየለ፡ ብወዲ ሰብ ማለት ተመራመርቲ፡ መራሕቲ ሃይማኖት፣ ፖለቲከኛታት ዝግበር ንጥፈታት፡ ካብ ዝሓለፈ ውድቀት እናተማህረ፡ እርማት እናገበረ፡ ሓደ ካብቲ ካልእ እናወሰደ እናተመጋገበ ዝምርሽ ምዃኑ የርእየና።

ኣነ ኣኸል ታርፍ ፍልጠት ወኒነየ ካብ ካልእ ሰብ ምዕዶ፡ ምኽርን ትምህርትን ኣየድልየኒን። ኣነ ሕልፍን ትርፍን ዓይነታዊ ድዩ ገንዘባዊ ሃብቲ ኣኪብየ፡ ዕዳጋ ወሪደ ናተይ ክሸይጥ ወይ ካብ ካልኣት ክሸምት ዘገድድ የብለይን። ኣነ ገዲምን ሓርበኛንየ ንኹሉ ኣብ ቅድመይ ዝጸንሕ ዕንቅፋት፡ ብዘይ ዝኾነ ናይ ካልእ ደገፍ በይነይ ክዋጸአየ፡ ክዕወተሉየ። ኣነ ናይ ቅድመይ ዝነበሩ ተመራመርቲ፡ መራሕቲ ሃይማኖት፡ ሞያተኛታት፡ ፖለቲከኛታት ባህርን ተግባርን ውድቀትን ዓወትን ከይተወከስኩ፡ ታሪኽ ከየጽናዕኩን ዘድልየኒ ብዝመስለኒ ኣገባብ ወይ መንገዲ ኣብ ፍጻሜ ከብጸሐ ይኸእልየ ዝብል ኣተሓሳስባ ክህብን ክቕበልን ናይ ዘይኸእል ጎደሎ ስነ-አእምሮ ምልክትዮ።

ማዕባሊ ተመራማሪ፣ ብሓቂ ናይ እምነት ናይ ሕልና ኣቦ፣ ሞያተኛ፣ መሪሕ ባእታ፡ መሪሕ ፖለቲካዊ ውድብ ኣነ መምህር ምበር ተመሃራይ ኣይኮንኩን ኢሉ ኣእምሮኡ ፍልጠት ከይቕበል ዝጻዕ ዘይኮነ፡ ወትሩ ተመሃራይየ ዝብል ንቕሓት ዝወነነ ክኸውን ኣለዎ። ንዕውት ተግባሩ ዓቂቡ፡ ካብ ሕሉፍ ጉድለቱ ዝመሃር ክኸውን ይግባእ። ብሓሳብ ድዩ ብነዋት ዝግለጽ፡ ካብ ዘለዎ ቅቡል ኣወንታዊ ፍርያት ንካልኣት ዘካፍል፡ ካብ ካልኣት ድማ ብወግዲ ዝወሰድ ዝመሃር ክኸውን ኣለዎ። ኮታ ዝሓለፎ ናይ ውድቀት ተመክሮ ዘይደግም፡ ካብ ዝሓለፈን ዘሎን ዝሓሸ ንምምጻእ ኣሚቱ ዝጽዕት ኮይኑ ክርከብ የድሊ።

ኤርትራዊ ዓውዲ ፖለቲካን ኤርትራውያን ፖለቲከኛታትን ብመንጽር ቅቡል ማዕባሊ መስርሕ ምስ ዝምዘን ውጽኢቱ ናብ ምንታይ ይዛዙ? ናብ ኣወንታ ወይስ ኣሉታ? ኤርትራውያን ፖለቲከኛታት ወትሩ ክመሃሩ ቅሩባት ወይስ ኣነ ናይ ክንድዚ ዓመት ገዲም ተጋዳላይ ፖለቲከኛ ስለዝኾነ፡ ሓርበኛ ስለዝኾንኩ ኣእምሮኦም ንፍልጠት ንማዕባሊ ለውጢ ዝጻጸው? ትማሊ ቅድሚ ትማሊ ብዝፈጸምዎ ናይ ኣረኣኢያን ተግባርን ስሕታን ክኸፈል ዘይነበሮ ህይወት ደቂ-ህዝቢ ንከንቱ ከም ዝጠፍኡ፡ ኣብ ህዝብን ሃገርን ከኣ ከቢድ ክሳራ ከም ዝበጽሐ ካብ ተመክሮኦም ዝተማህሩ፡ ብልቢ ብንቕሓት ዝተጣዕሱ፡ ንዕኡ ንዘይምድጋም ነብስ ተሓድሶ ዝገበሩ ድዮም ወይስ ኣብቲ ጭቃ ተኣሊኹም፡ ብልሳኖም ናይ ፖለቲካ ስርዓት ለውጥን ህዝባዊ ሓድነት ዝጭርሑ ድሑራት? ክግምገም ክምመ ኣለዎ።

ገድሊ ኤርትራ ብመንጽር ዝወሰዶ ግዜ በዓል ጸጋ ዕድመ'ዩ። ኤርትራውያን ፖለቲከኛታት'ውን ከምኡ ብመንጽር ትማሊ ኣንጻር ግዳማዊ መግዛእቲ ንሃገራዊ ነጻነትን መንነትን ሎሚ ኣንጻር ዘቤታዊ ገዛኢ ስማዊ ውድብ ህግደፍ ንኸብረት መሰረታዊ ህዝባዊ ሓርነታዊ መሰላት ንምኽባር ኣብ ዝካየድ ዘሎ ቃልሲ ዝተሰለፍሉ ግዜ ክልካዕ እንከሎ፡ ብዙሓት ገዳይም ዝሓቕፈ ቃልሲዮ። እቲ ሓሳብ፣ እቲ ትልሚ፣ እቲ ሕልሚ ብውጽኢት ክምዘን ክፍረድ ስለ ዘለዎ ግን፡ ገዲም ሰውራ ኤርትራ ንዘቕጸሮ ዕድመ ዝምጥን ኣወንታዊ ውጽኢት ኣየመዘገበን። ገለ ገዳይም ኤርትራውያን ፖለቲከኛታትን ፖለቲካዊ ውድባትን'ውን ገና ሀ ሀ ፖለቲካ ዝመሃሩ ዘለው ተልመደን ምበር፡ ብዙሕ ዝረኣዩ ዝተመኮሩ ምዃኖም ዘረጋግጽ ህዝባዊ ራእይን ተግባርን ከም ዘለዎም ኣብ ዘመስከርሉ ባይታ ኣለው ክበሃል ዝከኣል ኣይኮነን።

ሕቶ ሓድነትን ፖለቲካዊ ደሞክራሲን ማዕረግ ግድምና እንቲ ገድሊ ክንሱ፡ ክሳብ ሎሚ ግን ፍታሕ ኣይረኽቦን። እቲ ሕቶ እቲ ጭርሖ ቅኑዕዮ ግብ-እ መልሲ ዘይምርካቡ ግን ዘስደምም ዘቐንዙዮ። ውሑዳት ዘይኮኑ ኤርትራውያን ፖለቲካኛታት ኣብ ኣፈትታሓን ምሕደራን ግርጭታት፡ ብህዝባዊ ደሞክራሲያዊ ኣተሓሳስባ ዝተሳሕሉ ብሱላት ቀለቡ፤ ምዃናም ዘይኮኑ፡ መሰረታዊ ዛዕባ ገዲፎም ኣብ ዘይመሰረታዊ ዕዮ ዝተጸምዱ፡ ህዝቢ ኣብ ዘሳተፈን ቀጻልነት ኣብ ዘለዎን ቅሉዕ መድረኻት፡ ሓሳብ ብሓሳብ ነጥቢ ብነጥቢ በሊሕ ደርባዊ ፖለቲካዊ ፍሕፍሕ ዘካይዱ ዘይኮኑስ፡ ንሕሉፍ ጉድለት ከም ዘለዎ ዝደግሙ፡ ኣብ ባሕሪ ፖለቲካዊ ድሕረት እናሓንበሱ፡ ዘይትግብርዎ ጭርሖ ሓድነት ህዝብን ሃገርን ዘቃልሉዮም።

ህዝቢ ንፋዳት ይኹኑ ኣይኹኑ ብፖለቲካዊ ውድባትን ፖለቲካኛታትን ከም ዝጽሎ ዘከራኸር የብሉን። ብባህርን ብተግባርን ህዝባዊ ኣስተሓሳስ ዘይብሉ ስማዊ መንግስቲ ህግደፍ ንክንድዚ ዝኣክል ዓመታት፡ ብዘይ ንጹር ህዝባዊ ፖለቲካዊ ኣንፈትን ህዝባዊ ሃገራዊ ቅዋምን ክገዝእ ዝኸኣለ፡ ብፋሽሽታዊ ስጉምቲ ብዘፈጠሮ ራዕዲ ጥራሕ ዘይኮኑ፡ ብተሓሳስባውን ብግጉይ ኣገንዘብ እግሪ ክተክል ዘኸኣሎ ኣብ ህዝቢ ጽልዎ ክፈጥር ብምኽኣሉዮ። ስለዚ ከኣ ኣብ ዓውደ ፖለቲካ ንልምዓት ኮነ ንጥፍኣት ግደን ጽልዎን ፖለቲካዊ ውድባትን ፖለቲካኛታትን ልዑል ምዃኑዮ ዘረደኣና።

ኣብዚ ንርከበሉ መድረኽ ፖለቲካ ኤርትራ ካብ ዝኾነ ግዜ ንላዕሊ ተዘሪጉ ኣሎ። ዘንጸላልዎ ዘሎ ሓደጋውን ኣሰካፊዮ። ጠንቂ ስማዊ መንግስቲ ህግደፍ ምዃኑ ኣብ ኣብዘሓ ኤርትራውያን ሓባራዊ ኣገንዘብ ተታሒዙ ኣሎ። ስለዚ ድማ ህዝቢ ጽገናዊ ዘይኮነ መሰረታዊ ፖለቲካዊ ለውጢ ኣብ ኤርትራ ክመጽእ ይጽውዕ ኣሎ። ይጽውዕ ጥራሕ ዘይኮነ ብተግባር ኣብ ምውጋድ እዚ ናይ ጥፍኣት ጉጅለ ክሳተፍ ቅሩብ ምዃኑውን ድልውነቱ ይገልጽ ኣሎ። ብኸመይ ይቃለስ ግን ምሉእን ንጹር ስትራቴጂካውን ስልታን ፖለቲካዊ መረዳእታ ዝጨበጠ ኣይመስልን። ምክንያቱ እቲ ናብ ዓወት ዝወስድ ፖለቲካዊ ጎደና ማዕረግቲ ድሌት ዝኸይድ ንጹር ኣይኮነን። ተደዋዊሱዮ ዘሎ። እዚ ውድግዊ ኩነታት ንለውጢ ካብ ልክዕ ንላዕሊ ከም ዝበሰለ ምቹእ ከም ዝኾነ ግን ከኣ ብድኸመት ፖለቲካዊ ኣመራርሓ ጋም ማን ይብል ምህላውንዮ ዝሕብረና።

ካብ ውድቀቶም ካብ ሕሉፍ ተመክሮኦም ዘይመሃሩ ገለ ፖለቲካዊ ውድባትን ፖለቲካኛታትን፡ ነዚ ተፈጢሩ ዘሎ ኣወንታዊ ህዝባዊ ረስኒ ንመሰረታዊ ፖለቲካዊ ለውጢ ጠምዚዞም ናብ ውልቃውን ጉጅላውን ረብሓኦም ከውዕልዎ ኣሉታዊ ወስታታት የርእዩ ኣለው። ተቓዋምቲ ኢና በሃልቲ ክንሶም፡ ንርእይቶ ፖለቲካዊ ውድባት ኣይትስምዑ። ናብኣተን ኣይትጸግዑ። ናብኣተን ቅርብት ናይ ዘለወን ስቢክ ማሕበራት ሓሳብ ኣትስምዑ። ኣብኣተን ኣይትተሓቕፉ። ኣቓልቦኹም ፍልጠትኩም ገንዘብኩም ናባና ኣብሉ። ንዓና ጥራሕ ስምዑ። ንዓና ጥራሕ ደግፉ። ንሕና ምስ ጽልዎ ዘለወን ዓበይቲ ሃገራት ዲፕሎማሲያዊ ዝምድና መስሪትና ኣለና። ፖለቲካዊ፣ ቁጠባዊ፣ ጸጥታዊ፣ ዜናዊ ደገፍ ክንረክብ ኢና።ሃገር ከምርሑ ዝኸእሉ ምሁራትን ፖለቲካኛታትን ኣለውና። ኣብ ሰራዊት ኤርትራ ጽልዎ ኣለና። ንፕረሲደንት ኢሳያስን ኣብ ዙርያኡ ዝርከቡ ናይ መንነት ቅልውላው ዘለዎም ሰባትን ኣልጊስና፡ ክብርን ዝናን ህግደፍ ብዘይትንክፍ ተጸጊኑ ክቕጽል ክንገብር ኢና ብዝብል እግሩን ርእሱን ዘይፍለጥ፡ ብባህሪ ዕትብቲ ዘይተበትክ ኣተሓሳስባ ጎስጓስ ይገብሩ ኣለው።

እዚ ኣተሓሳስባዚ ንህግደፍ ምብር ንህዝቢ ዘገልግል ኣይኮነን። ስለዚ እንተተኻኢሉ ክግራሕ ክምከር ክእረም፡ ኩሉ ግዱስ ጠመተ ክገብረሉ ይግባእ። ብዝተረፈ ኣብዚ መድረኽዚ፡ ምስ ጸረ-ህዝቢ ጉጅለ ህግደፍ ምድንጋጽ፡ ህግደፍ ተጸጊኑ ክቕጽል ምብር፡ ንሱ ከም ስርዓት ተጸሪጎ መሰረታዊ ናይ ኣረኣጺያን ኣሰራርሓን ለውጢ ክመጽእ ዘይምድላይ፡ ናተይ ጥራሕ ተቐብሉ፡ ካብ ውድቀቱ ዘይመሃር ክፉእ ሕማም ገለ ኤርትራውያን ፖለቲካኛታት ብስቕታ ክህለፍ የብሉን። ብወግዒ ዓገብ ክበሃል ኣለዎ። ስለምታይ? ቡቲ ናቶም መንገዲ ምዃድ ተሓጺብካ ጭቃ ስለ ዝኾነ።

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ፡ ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ 17-05-2019

